

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

CELJE – LJUBLJANA

IVAN KLÍMA: ČAKANJE NA TEMO, ČAKANJE NA SVETLOBO

Avtorjev življenjepis

Ivan Klíma se je rodil 14. septembra 1931 v Pragi, kjer je do začetka druge svetovne vojne preživel brezskrbno otroštvo. Ko so leta 1941 njegovo družino deportirali v koncentracijsko taborišče Terezín, ni vedel, da je po obeh starših judovskega porekla. Tako on kot starši so čudežno preživeli taborišče in se leta 1945 vrnili v Prago. V začetnem navdušenju se je Klíma tam pridružil komunistični partiji, a je iz nje kmalu izstopil, saj je ob zrežiranih povojnih sodnih procesih – na enem je bil obsojen tudi njegov oče – ter umorih oporečnikov ugotovil, da pri spopadu komunizma z nacizmom ni šlo »za boj med dobrim in zlim, temveč le za boj med dvema zlima silama, ki si želita obvladati svet«. Spoznanje o nedoumljivi globini človeške krutosti ter hkrati temeljna človekova potreba po tem, da si lahko pogleda v obraz, posameznikovo prizadevanje za ohranjanje osebnih vrednot, vse to je oblikovalo njegovo pisateljsko snov. Klíma, ki je »osvobajajočo moč pisanja« prvič izkusil v nečloveških razmerah taboriščnega življenja, zaradi nasprotovanja režimu dvajset let ni smel javno objavljati svojih del. Šele po žametni revoluciji je kot pisatelj stopil iz sence in danes velja za enega najboljših čeških avtorjev. Leta 2002 je prejel priznanje Franza Kafke, leta 2010 pa češko književno nagrado *Magnesia Litera* za spominsko prozo *Moje šílené století* (*Moje noro stoletje*).

Prevajalkin življenjepis

Nives Vidrih, rojena 1958 v Ljubljani, je leta 1981 diplomirala iz slovenščine in primerjalne književnosti; v češčini se je izpopolnjevala tudi med svojim dvakratnim bivanjem v Pragi, ko je bila lektorica za slovenščino na tamkajšnji Filozofski fakulteti. Njen prostovoljni študijski predmet je tako postal njen poklic. Je samostojna prevajalka, članica Društva slovenskih književnih prevajalcev. Prevaja iz češčine in slovaščine, vendar sta češčina in češka literatura njena prva in edina velika ljubezen. Začela je s prevajanjem poezije, pozneje se je skoraj povsem preusmerila na prozo. Prvi roman, Škvoreckega *Vrnitev poročnika Borovnice*, ji je v prevajanje ponudil urednik, veliko večino drugih je predlagala sama. V zadnjih letih se ji je posrečilo prevesti dela nekaj starejših avtorjev iz 20. stoletja, ki v slovenščino še niso bili prevedeni, verjetno zaradi zunajliterarnih razlogov — imena kot Ludvík Vaculík, Viktor Fischl, Egon Hostovský. Zelo rada se loteva tudi sodobnih avtorjev, med njimi je Jáchym Topol, prevedla je tudi več romanov najpopularnejšega češkega pisatelja Michala Viewegha, na njeni knjižni polici so med prevedenimi deli tudi Bohumil Hrabal, Zuzana Brabcová, Jiří Kratochvíl, Václav Havel, Martin Fehner, Květa Legátová, Magdalena Platzová, od starejših še Jiří Šotola in Jan Werich. Prevedla je tudi tri gledališke igre in dve lutkovni, kakšnih trideset radijskih iger in pripravila enako število literarnih oddaj o češki književnosti za radio, prevedla kakšnih dvajset serij risank in kakšnih tristo filmov in nadaljevanj za televizijo, kino in kinoteko. Piše tudi članke o češki literaturi in kulturi, dela intervjuje predvsem s češkimi literati in piše literarne kritike.

Kontakt: nives.vidrih@siol.net.